

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2017 NUMMER 101

Datum	27 september 2017
Van	College B&W
Behandeld door	M.J. van Leeuwen
Doorkiesnummer	030 – 28 62185
E-mailadres	m.van.leeuwen@utrecht.nl
Kenmerk	4812656
Beleidsveld	Burgerzaken

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2017 nummer 101 van mevrouw Podt en de heer Bakker over Toegankelijkheid Gemeenteraadsverkiezingen 2018.

De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Hoeveel meldingen zijn er rondom de TK-verkiezingen van 2017 bij de gemeente binnengekomen over de ontoegankelijkheid van Utrechtse stemprocedures, –faciliteiten en/of –voorzieningen? Waarop hadden deze meldingen betrekking?

Antwoord 1

Bij de TK-verkiezingen is één melding geweest over een stembureau dat niet goed toegankelijk was voor rollators/rolstoelen. Na deze melding is een hellingbaan gebracht en geplaatst.

Er is ook een mail geweest van een inwoner die geen begrip had voor het feit dat iemand met een verstandelijke beperking geen hulp mocht ontvangen bij het stemmen. Team verkiezingen heeft uitgelegd dat dat wettelijk zo geregeld is en de wet ons geen mogelijkheid biedt om hiervan af te wijken.

Vraag 2

Ziet u ruimte voor verdere verbetering van de fysieke toegankelijkheid van Utrechtse stembureaus? Zo ja, welke maatregelen bent u van plan te nemen voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Bij elke verkiezingen streven we ernaar de toegankelijkheid van de stembureaus zo groot mogelijk te laten zijn. Wettelijk gezien zijn wij verplicht om 25% van de stembureaus toegankelijk te laten zijn voor mindervaliden, dit percentage halen wij bij elke verkiezing ruimschoots. Op de website en via huis-aan-huis kandidatenlijsten en –kranten communiceren we welke stembureaus toegankelijk zijn volgens de aanbevelingen van Solgu.

Alle locaties die wij gebruiken als stembureaus worden door ons bezocht en getoetst op de toegankelijkheid. Het is niet mogelijk om alle locaties aan de eisen te laten voldoen; in sommige gevallen is er geen goede locatie in de buurt te vinden. Uiteraard proberen we die locaties wel toegankelijk te maken door bij voorbeeld het plaatsen van hellingbanen. Het blijkt niet mogelijk locaties waar wij één dag per jaar gebruik van maken allemaal door ons geschikt te maken.

Vraag 3

Op welke manier gaat u de stembureau medewerkers (beter) instrueren over de regels omtrent, en ondersteunen in, assistentie voor mensen met een lichamelijke en/of visuele handicap?

Indien u deze aanbeveling van het College van de Rechten van de Mens niet wilt opvolgen, waarom niet?

Antwoord 3:

In de digitale instructie voor stembureauleden wordt altijd aandacht geschonken aan hoe assistentie verleend kan worden aan mensen met een handicap. Dit kan betekenen dat iemand die slecht ter been is, wordt geholpen tot aan het stemhokje of dat hulp wordt geboden bij het invullen van het stembiljet bij die mensen waarbij dat volgens de wet is toegestaan. Bij de aankomende verkiezingen zullen wij bij de mondelinge instructie aan (waarnemend) voorzitters extra aandacht besteden aan dit onderwerp

Vraag 4

Bent u voornemens om voorlichting over het stemproces en informatie over de verkiezingen beter toegankelijk te maken voor mensen met een visuele of verstandelijke beperking? Wat heeft de gemeente daar tot nu toe voor gedaan, en welke ruimte voor verbetering ziet u?

Indien u van mening bent dat dit niet noodzakelijk is: waarom niet?

Antwoord 4

Informatie over de verkiezingen is altijd te vinden op de website van de gemeente Utrecht en wordt ook gegeven via social media, huis-aan-huis bladen en de huis-aan-huis kandidatenlijsten. Op verzoek van een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking, is een medewerker van het team verkiezingen ook informatie op locatie gaan geven. Voor de komende gemeenteraadsverkiezingen wordt een online uitleg- en oefenmodule gebouwd via het Steffie-platform (platform dat zich inzet voor mensen met een verstandelijke beperking). De gemeente Utrecht heeft een rol in de inhoudelijke ontwikkeling van de module.

Op elk stembureau hangt een vergroot stembiljet en is er voor mensen met een visuele handicap een loep beschikbaar.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Onderwerp: Toegankelijkheid GR-verkiezingen 21 maart 2018
Datum: 5 september 2017
Indiener: Anne-Marijke Podt en Has Bakker, D66

In maart 2018 vinden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats. D66 vindt het belangrijk dat iedere kiesgerechtigde Utrechter dan haar of zijn stem kan uitbrengen. De gemeente werkt hard om onze stad zo toegankelijk mogelijk te maken voor mensen met een beperking. Helaas worden er voor stemmers met een beperking soms nog drempels opgeworpen, zoals blijkt uit het onderzoek van Solgu bij de verkiezingen afgelopen maart.¹

Niet alleen mensen met een lichamelijke beperking ervaren barrières tijdens verkiezingen. Recent onderzoek² in opdracht van het College voor de Rechten van de Mens laat zien dat ook de toegankelijkheid voor mensen met een visuele of verstandelijke beperking achterblijft. Landelijk hadden in totaal negen van de tien moeite bij één of meerdere aspecten van het stemmen.

Stembureau medewerkers waren er daarnaast niet altijd van op de hoogte dat mensen met een visuele beperking hulp mogen krijgen in het stembokje, en dat zij zelf mogen beslissen wie die hulp biedt. Het College beveelt gemeenten aan om stembureau medewerkers hierover beter te instrueren. Voor mensen met een verstandelijke beperking bleek vooral de voorbereiding een obstakel. Het was voor hen bijvoorbeeld lastig om de stempas of praktische informatie over het stemmen te begrijpen. Het College beveelt gemeenten daarom aan om eenvoudige taal te gebruiken voor informatie over de verkiezingen.

D66 streeft naar een inclusieve stad, waarin alle Utrechters - zonder én met beperking - kunnen meedoen in het democratische proces, zoals ook in het VN-verdrag Handicap bepaald wordt. Wij hebben de volgende vragen aan het college:

1. Hoeveel meldingen zijn er rondom de TK-verkiezingen van 2017 bij de gemeente binnengekomen over de ontoegankelijkheid van Utrechtse stemprocedures, -faciliteiten en/of -voorzieningen? Waarop hadden deze meldingen betrekking?
2. Ziet u ruimte voor verdere verbetering van de fysieke toegankelijkheid van Utrechtse stembureaus? Zo ja, welke maatregelen bent u van plan te nemen voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018? Zo nee, waarom niet?
3. Op welke manier gaat u de stembureau medewerkers (beter) instrueren over de regels omtrent, en ondersteunen in, assistentie voor mensen met een lichamelijke en/of visuele handicap? Indien u deze aanbeveling van het College voor de Rechten van de Mens niet wilt opvolgen: waarom niet?
4. Bent u voornemens om voorlichting over het stemproces en informatie over de verkiezingen beter toegankelijk te maken voor mensen met een visuele of verstandelijke beperking? Wat heeft de gemeente daar tot nu toe voor gedaan, en welke ruimte voor verbetering ziet u? Indien u van mening bent dat dit niet noodzakelijk is: waarom niet?

Wij zien uw antwoorden graag tegemoet.

¹ Zie: http://www.solgu.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=1272:toegankelijkheid-stembureaus-utrecht-nog-niet-op-orde&catid=30:toegankelijkheid&Itemid=18

² Zie: <https://mensenrechten.nl/berichten/verkiezingen-onvoldoende-toegankelijk-voor-mensen-met-visuele-verstandelijke-beperking>